

ANATOMIA HUMANA

LES PARAULES QUE VOLEN VOLAR

Jorge Bello

Feria més vent que fresqueta, o més aviat un ventet de tardor, i volaven les fulles ocre i seques dels plataners, i volaven també les meves idees, les meves dèries: ganes de ser-hi. Llavors vaig veure un llibre.

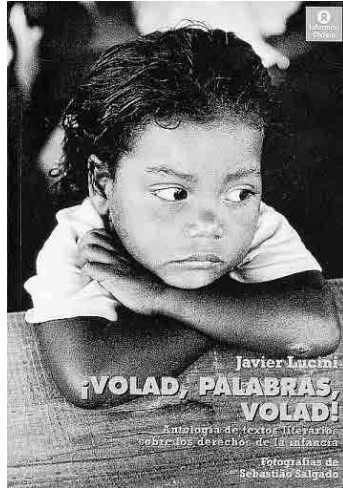
El carrer fa pujada, i a sobre d'una cadira del mobiliari urbà, d'aquestes que hi posen per asseure's i deixar volar la urbana imaginació, vaig veure un llibre que semblava abandonat. No era, però, un llibre abandonat.

Estic segur que m'esperava. Estic segur que algú l'havia deixat a sobre de la cadira pública, amb tot de cura, per tal que el ventet de tardor fes volar les paraules, les escampés arreu. Algú el va deixar a la cadira perquè un altre el trobi. El vaig veure i vaig anar-hi tot d'una, amb avidesa, amb gana.

Quina troballa més bona! Quina troballa més agradable! No és nou, sino del 2006, sense temps, és necessari. És el llibre: «¡Volad, palabras, volad! Antología de textos literarios sobre los derechos de la infancia». Fotografías de Sebastião Salgado.

Amb unes poques fotos de Sebastião Salgado, aquest llibre és una recopilació de textos que parlen de com és la infància, de com ha estat la infància de certs escriptors. Simplement, persones sàvies que van escriure sobre la pròpia infància, senzilla.

■ M'HI VAIG ASSEURE, i vaig començar a fullejar el llibre. Aquí hi eren, escrits en primera persona, els retalls, els records d'infància de Miguel Delibes, de Herman Hesse, de Jorge L. Bor-

“Sense cap estridència, és un llibre amb retalls de la petita infància de molts que ara són grans».

ges i del seu amic Adolfo Bioy Casares, de Charles Baudelaire, José Donoso, Juan Goytisolo, Vladimir Nabokov, Miguel de Unamuno, José Saramago, Sartre, Tolstoi...

■ LA LLISTA ÉS LLARGA perquè el llibre conté una llarga llista de textos, breus i ben escollits, universals, inesgotables. Vaig passar-me una bona estona, assegut a la cadira pública, amb un llibre que era per a mí, i alhora és un llibre públic.

L'autor del recull d'aquests textos és

Javier Lucini, i el llibre ha estat publicat per Intermón Oxfam. En arribar l'hora de marxar, després d'aquesta bona estona llegint paràgrafs selectes sobre la infància, vaig haver de decidir si m'agafava el llibre i me l'enduia a casa, privat, o si per contra el deixava a la cadira pública, per a un altre.

Al cap el vaig deixar, i vaig continuar camí. En arribar a la cantonada em vaig tombar per veure si algú altre ja l'havia trobat, però no. I llavors vaig veure, n'estic segur, que em saludava, que s'acomiadava, que el fiet de la tapa, que mira de reüll, de reüll em mirava.

■ VAIG QUEDAR-ME inquiet. Al dia següent vaig demanar el llibre a la biblioteca, i el vaig agafar en préstec. El vaig llegir amb prou detall a casa. I després el vaig tornar a la biblioteca, on els llibres són públics, i les cadires són públiques.

De muchos azules está llena y hecha mi infancia (...). Más ya no la repetí, hasta perder la voz, en las canciones de mis primeros libros. Pero ahora se me resucitan, bañándose de nuevo. Entre aquellos azules de delantales, blusas marineras, cielos, río, bahía, isla, barcas, aires, abrí los ojos y aprendí a leer. Yo no puedo precisar ahora en qué momento las letras se me juntan formando palabras, ni en qué instante esas palabras se asocian y encadenan, revelándose un sentido. Rafael Alberti: «La arboleda perdida».

Aquest llibre ha estat una lectura ben agradable, una experiència ben engrescadora, una lliçó de vida que haig d'aprendre. Només hi vaig trobar a faltar un autor, Walter Benjamin, perquè va escriure un dels llibres més bonics sobre la infància, sobre la pròpia infantesa: «Infancia en Berlín hacia 1900». El va començar a escriure en 1932. És un llibre petit, són records, és vida, és la llibreta, el quadern d'un fiet.

LA ISLA
IGNORANTESAmaya
Michelena

Casi la mitad de los españoles –algo más del 46%– confiesa que jamás incluye una actividad cultural en su tiempo libre. Eso significa que no leen un libro, no escuchan música ni asisten a conciertos, no visitan museos o admiran el patrimonio histórico o artístico y, por supuesto, no van al cine ni acuden a ver una exposición. Resumen: dedican sus horas de disfrute personal y familiar a cosas como ¿el fútbol? ¿las tareas del hogar? ¿la telebasura? ¿las compras compulsivas? ¿comer y beber como si no hubiera un mañana? ¿el excursionismo? ¿la playa? ¿hacer deporte? Esta estadística, que ya de por sí es terrorífica, es aún peor cuando hablamos de personas mayores. Con razón cada vez que encontramos alguna comprobamos que, la mayoría de las veces, no van más allá de las conversaciones sobre enfermedades, hospitalos y gente que se ha muerto o los problemas que les dan sus hijos y nietos. En este tramo de edad el 55 por ciento no tiene el menor roce con la cultura. Quizá porque les ha tocado una época de la historia en la que sobrevivir era lo más urgente y aquello de cultivar el espíritu y la mente se podía considerar un lujo. Pero nuestros niños, que han nacido en una era regalada y viven en una nube de algodón de azúcar con caprichos de satisfacción inmediata, han visto cómo la formación artística pasaba por su lado de forma escurridiza. ¿Qué niño, qué joven de ahora reconoce a Mozart cuando lo escucha? ¿Y cuántos distinguen un Modigliani de un Monet? No hablemos ya de arte contemporáneo, literatura, historia, geografía, prehistoria, cine clásico, danza... La formación y el foco de atención hoy están muy lejos de todo lo que tiene que ver con la cultura y el resultado es una sociedad más hueca.

Li demanam, per l'educació del nostre poble

■ Em comenta la gent jove que ja està cansada de la política (polítiqueria diria jo) d'enfrontaments quasi personals que ho enfanguen tot. Una part de raó tenen, no tota, hi ha estratègies evidents que els va bé regar la desafecció dels ciutadans i reservar-se així el poder. En el seu dia el CEL va optar per la via formal i va presentar un recurs respecte de cedir la reserva escolar per al centre de salut nou. No ha merescut cap resposta, com tantes altres iniciatives. Ens obliguen a insistir públicament.

Fa uns anys el poble d'Alaior va apostar per fer una reserva de sòl educatiu a la zona del sud, la barriada de sa Bassa Roja-Cala en Busquets. S'hi va fer l'escola Mestre Duran i encara hi ha un

solar d'uns 4.800 m2, que havia de ser per a un centre de secundària. Ara l'Ajuntament l'ha cedit per al centre de salut nou. Li vull demanar que abans de fer definitiva aquesta decisió llegesqui aquestes línies.

- Menorca té una oferta de formació professional molt lluny del que seria desitjable per a una societat que no vol dependre exclusivament del turisme. És imprescindible diversificar i ampliar l'oferta amb nous cursos. L'horitzó és com a molt de mitjà termini.

- Als països del nostre entorn

europeu, o a Euskadi mateix, hi ha centres de referència en formació professional que es combinen i es complementen amb l'oferta de FP que acullen els instituts.

- L'escolarització, voluntària o forçosa, en una Europa del coneixement, portarà cada cop més joves a completar la formació més enllà dels 16 anys. Salaris sense una FP mínima seran salaris de misèria.

- Ara a Maó es construirà el nou conservatori de música.

- També la formació professional d'hostaleria tindrà un centre específic a l'antiga estació marítima del port de Ciutadella, fantàstic. Açò permetrà guanyar espai per a la secundària de Ciutadella, que també compta amb una ampliació de l'IES J.M. Quadrado de fa pocs anys.

- A Maó, es fa una ampliació de l'institut Joan Ramis. I la ciutat compta amb tres centres de

secundària grans, també l'Escola de la Mar i centres de secundària concertats. Tampoc s'ha de descartar que es Castell acabi tenint el seu IES.

- Els instituts del centre, d'Alaior i el de Ferreries, estan al límit. Una solució seria radicar els seus cursos de formació professional en un altre centre, com farà el Mari Àngels Cardona de Ciutadella.

- Trobar un altre solar a Alaior per fer un centre prou gran i de futur, un solar que no sigui el que ara volen cedir per al centre de salut, seria terriblement complicat, perquè no hi ha altra previsió, perquè estam enganxats tramitant un pla general nou i perquè sobrevivim amb el Pla de 1994 del tot caduc. Fariem tard segur. I enfora del Mestre Duran per sempre.

- Està clar que l'opció d'acollir un gran centre de formació professional amb cicles superiors és

molt atractiva per afegir a la seu universitària i al Centre BIT, fins i tot, crec que és una aposta d'illa.

Amb perspectiva de poble, fins i tot, d'illa, hi ha coses que s'han de tenir en compte més enllà de la conveniència immediata de dirigent polític. Fins i tot crec que un dirigent polític de bagatge s'ha de notar en aquestes oportunitats.

Li demanam, Sra Sugrañés, que hi pensi, perquè sé que dependrà exclusivament de vostè que Alaior tenguí un futur de l'educació enormement positiu o que s'aixafí, un cop més, contra les precipitacions polítiques. Ens queixam de no tenir el futur planificat. Però quan li tenim, li giram l'esquena. Pensi que la història encara ha de sospesar el seu llegat com a batlesa.

ANSELMO BARBER LUZ
Centre d'Estudis Locals
■ ALAIOR